

методика комплексної оцінки фінансової стійкості банку на основі динамічного нормативу дозволяє найбільш об'єктивно оцінити фінансовий стан фінансових установ у динаміці і створити реальну інформативну базу для оцінки його конкурентноздатності.

*Г. М. Яровенко, канд. екон. наук, доц.,
ДВНЗ "Українська академія банківської справи НБУ"*

ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ АВТОМАТИЗОВАНИХ ІНФОРМАЦІЙНИХ СИСТЕМ КОМЕРЦІЙНИХ БАНКІВ

На сьогодні одним з головних завдань, що стоять перед комерційними банками, є збереження та підвищення конкурентних позицій на ринку банківських послуг. Тому увага більшості банківських установ зосереджена на підвищення якості послуг та всебічне використання інформаційних технологій при їх наданні. Так, з'явився інтернет-банкінг, мобільний банкінг, різні види платіжних карток і пов'язаних з ними послуг, які дозволяють здійснювати платежі, не виходячи з квартири, і т.п. За всіма цими інноваціями в сфері послуг банки часто забувають про автоматизацію внутрішніх бізнес-процесів або не приділяють цьому належної уваги. Адже від того, як налагоджений процес зсередини, залежить і ефективність функціонування банку в цілому. В Україні в більшості банків рівень автоматизації залишає бажати кращого. В основному банки працюють із системами власної розробки або із системами для автоматизації основних процесів. Ситуація із автоматизацією внутрішніх бізнес-процесів у найбільших банках України набагато краща, ніж в інших банках і регіональних відділеннях. Що стосується таких видів діяльності, як ризик-менеджмент, внутрішній контроль, аудит, прогнозування, планування, аналіз та інші, то можна стверджувати, що вони не автоматизовані. Куди ж потрібно рухатися банкам у плані автоматизації? Які існують перспективи в цій сфері? На нашу думку, можна виділити такі перспективні напрями розвитку та удосконалення автоматизованих інформаційних систем комерційних банків:

а) використання сховищ даних для накопичення та зберігання різнопланової інформації про клієнтів банку, що дозволить прогнозувати їх поведінку. Наприклад, зберігаючи інформацію про дітей клієнта, можна нею скористатися через певний час – коли дитина закінчить школу, то клієнту пропонується пільговий кредит на її навчання. Або інформацію про зміну помешкання можна використати для пропозиції клієнту кредиту на ремонт нової квартири чи облаштування;

б) створення корпоративних порталів. Різні програмні продукти, що використовуються в банку, можна об'єднати в портал, доступ до даних якого здійснюється з будь-якого комп'ютера. Дана технологія дозволяє додавати нові програмні продукти за необхідності, при цьому не змінюючи технологічної платформи. Це також одна з можливостей створення CRM-системи за рахунок доступу клієнтів через мережу Інтернет до порталу банку без створення спеціалізованих клієнтських автоматизованих робочих місць;

в) використання експертних систем і систем підтримки прийняття рішення. Застосування експертних систем дозволить автоматизовано приймати рішення без участі людини, що забезпечить підвищення якості управлінських рішень у банку. Такі системи не залежать від “людського фактора” та містять потужний апарат для здійснення аналітичної роботи;

г) застосування автоматизованих систем моніторингу, внутрішнього контролю та аудиту бізнес-процесів банку. Тільки систематичний та всеосяжний контроль за діяльністю дозволяє виявляти та попереджати нетипові операції або ті, що не відповідають законодавству, визначати їх ефективність, що сприяє оптимізації діяльності в цілому. Це повинен бути не тільки контроль за бухгалтерськими операціями, але й за операціями з клієнтами. Його функції не повинні обмежуватися ревізіями та перевітками, а набувати управлінського характеру для підвищення якості системи управління в цілому;

д) підвищення ролі планування та прогнозування діяльності банку за рахунок використання автоматизованих систем планування і прогнозування. Системи такого класу сприяють ефективній організації бізнес-процесів дозволяють визначити тактичні та стратегічні напрями розвитку діяльності комерційного банку.

Таким чином, рівень автоматизації в комерційних банках потребує розвитку в напрямку інтелектуалізації автоматизованих інформаційних систем, що забезпечить ефективну організацію їх діяльності та підвищить ефективність управління.

*О. Б. Афанасьєва, аспірантка
ДВНЗ “Українська академія банківської справи НБУ”*

ПОНЯТТЯ ТА СУТНІСТЬ СИСТЕМОЇ БАНКІВСЬКОЇ КРИЗИ

У науковій економічній літературі зустрічаються такі поняття, пов'язані з категорією “банківська криза”: “проблемна ситуація в банку”, “криза банківської системи”, “криза в банку”, “банківська криза”,